УДК 343.431

Вікторія Сергіївна МАКАРЕНКО,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ

КАНАДСЬКИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Торгівля людьми це злочин, який вчиняється у всіх регіонах світу. Це є одним з найбільш огидних злочинів, які можна собі уявити, і часто називають сучасною формою рабства. Визначення цього терміну міститься у Протоколі про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Торгівля людьми відрізняється від перевезення людей шляхом контрабанди, оскільки остання передбачає згоду особи на транспортування, і зазвичай, сплату великих сум грошей за цю «послугу», і звільнення її після прибуття в пункт призначення [1, 2].

За приблизними оцінками, в усьому світі в сучасному рабстві знаходяться від 20 до 40 мільйонів людей. Оцінити весь масштаб торгівлі людьми складно, тому що випадки так часто залишаються непоміченими, що Організація Об'єднаних Націй називає її «прихованим злочином» (як правило, через небажання жертв і свідків з'являтися і давати показання в правоохоронних органах та складності виявлення жертв) [3]. За підрахунками Глобального індексу рабства, у 2016 році в умовах сучасного рабства в Канаді проживало 17 000 людей, а це більш ніж 0,5 жертви на кожну тисячу населення в країні. Інформація від населення та дані поліцейських розслідувань свідчать про те, що найчастіше жертвами торгівлі людьми стають канадські дівчата та жінки, що експлуатуються в сексуальних цілях [4]. Також серед груп ризику виділяються: жінки і дівчатка з числа корінного населення; мігранти і нові іммігранти; члени ЛГБТ-спільноти; інваліди; діти, що знаходяться в системі соціального захисту дітей; ті, хто перебуває в соціально або економічно несприятливому становищі; а також трудові мігранти, які можуть бути особливо уразливі для експлуатації та зловживань через багато факторів (таких як мовні

бар'єри, робота в ізольованих / віддалених районах, відсутність доступу до послуг та підтримки, а також відсутність доступу до точної інформації про власні права). Останнім часом повідомляється про зростаючі випадки торгівлі людьми з метою примусової праці. Розслідування таких випадків проводились на всій території країни, звинувачення були пред'явлені в Альберті, Онтаріо і Британській Колумбії. Розслідування пов'язані з трудовою діяльністю стосувалися іноземних громадян, як чоловіків, так і жінок, з Філіппін, Індії, Польщі, Китаю, Ефіопії, Мексики, Таїланду та Угорщини. Крім того, деякі іноземні громадяни незаконно ввозяться до Канади та використовуються роботодавцями в якості домашньої прислуги.

Канада однією з перших країн ратифікувала Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, та її діяльність у цій сфері з того часу ґрунтується на чотирьох «стовпах»:

- запобігти торгівлі людьми,
- захищати жертв торгівлі людьми,
- притягнути винних до відповідальності,
- будувати партнерські відносини всередині країни і на міжнародному рівні.

З метою протидії глобальній проблемі торгівлі людьми 4 вересня 2019 року уряд Канади оголосив про початок інвестування 57,22 млн. дол. США протягом п'яти років, починаючи з 2019-20 років і 10,28 млн. дол. США щорічно, в нове федеральне фінансування протидії торгівлі людьми в рамках Національної стратегії по боротьбі з торгівлею людьми (тут і надалі – Стратегія).

Стратегія створює всеосяжну і скоординовану структуру для керівництва зусиль уряду Канади, які будуть спрямовані на: розширення прав і можливостей постраждалих; не допущення подальше скоєння цих злочинів; кращий захист тих, хто в зоні ризику торгівлі людьми; судове переслідування торговців людьми за їх злочини; і побудову партнерських відносин між провінціями і територіями та іншими організаціями на території країни, щоб максимізувати ефективність Стратегії.

Ґрунтуючись на існуючих заходах, Національна стратегія пропонує розширений набір заходів по боротьбі з торгівлею людьми, який включає посилену підтримку постраждалим внаслідок торгівлі людьми для відновлення контролю на своїм життям і незалежності; підвищення обізнаності та підвищення потенціалу запобігання віктимізації враз-

ливих і маргіналізованих груп населення; і покращений досвід системи кримінального правосуддя для жертв і залишилися в живих. Національна стратегія являє собою гнучку структуру, яка буде направляти федеральні зусилля по боротьбі з торгівлею людьми та дозволить уряду Канади реагувати на нові тенденції, що в комплексі допоможе забезпечити захист країни в цілому й окремих осіб від усіх форм торгівлі людьми та шкоди, пов'язаної з цим злочином [5].

Крім Стратегії, 29 травня 2019 року на базі неурядової організації «Канадський центр з боротьби з торгівлею людьми» було створено Канадську гарячу лінію по боротьбі з торгівлею людьми. Перша у своєму роді в Канаді гаряча лінія – це багатомовна і конфіденційна служба, яка працює цілодобово і без вихідних. 365 днів на рік. Вона допомагає жертвам торгівлі людьми зв'язатися з правоохоронними органами, притулками, тимчасовим житлом, довгостроковою підтримкою, консультантами та рядом інших служб, що надають інформацію про травми. Послуги пропонуються на більш ніж 200 мовах і доступні навіть для глухих, слабочуючих та осіб, що не можуть спілкуватися голосом.

Список бібліографічних посилань

- 1. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: Протокол Організації Об'єднаних Націй: від 15.11.2000 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791 (дата звернення: 30.04.2020).
- 2. Human Trafficking // Public Safety Canada. URL: https://www.publicsafety. gc.ca/cnt/cntrng-crm/hmn-trffckng/index-en.aspx (дата звернення: 30.04.2020).
- 3. 11 facts about human trafficking // DoSomething.Org. URL: https://www.dosomething.org/us/facts/11-facts-about-human-trafficking#fn2 (дата звернення: 30.04.2020).
- 4. Findings. Country-studies. Canada // Global Slavery Index. URL: https://www.globalslaveryindex.org/2018/findings/country-studies/canada/ (дата звернення: 30.04.2020).
- 1. The Prevalence of Human Trafficking in Canada // Province of British Columbia. URL: https://www2.gov.bc.ca/gov/content/justice/criminal-justice/victims-of-crime/human-trafficking/human-trafficking-training/module-2/prevalence. (дата звернення: 30.04.2020).

Одержано 10.05.2020